
Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne

Luni, 25 noiembrie 2019, 19.00-22.30
la Parlamentul European
STRASBOURG

Audierea candidatului Yann PADOVA

1. Vă rugăm să descrieți motivele pentru care doriți să ocupați acest post și să ne spuneți de ce vă considerați persoana potrivită?

Datorită parcursului meu profesional pot avea **o viziune de ansamblu asupra protecției datelor**, domeniu în care lucrez **de 20 de ani**. Am intrat în acest domeniu mai întâi din perspectiva legislatorului, la Adunarea Națională, unde m-am ocupat de transpunerea Directivei 95-46, dar și de alte proiecte de lege, printre care cea de creare a fișierului de urmărire a infractorilor sexuali. La Adunarea Națională, ca **administrator** supus unei **obligații stricte de neutralitate**, am învățat să lucrez cu deputați din **toate orizonturile politice** și să negociez soluții de compromis pentru textele legislative. Aceeași misiune am avut-o în cadrul serviciilor Comisiei Europene, unde am lucrat la primele versiuni ale RGPD. Această **experiență de consiliere a autorității legislative** îmi pare deosebit de relevantă pentru Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (AEPD), având în vedere rolul său pe lângă Parlament și Consiliu.

În calitate de secretar general al Autorității franceze pentru protecția datelor (CNIL), am înființat „noua CNIL” rezultată în urma acestei transpuneri, care dispune de noi competențe, mai puternice și mai variate. **Organizarea și procedurile CNIL au fost modificate, a fost securizată exercitarea competențelor coercitive și de control, au fost create noi servicii și instrumente pentru utilizatorii etc.** Pentru a explica aceste noi competențe, am lansat o politică de comunicare ambițioasă, inclusiv la nivel european. Având în vedere noile sarcini ale AEPD, consider că **experiența mea în conducerea schimbării, în management, în transpunerea în practică a unor noi competențe, într-o gestiune bugetară riguroasă, în crearea de noi instrumente și în desfășurarea unei politici de comunicare puternice este esențială pentru a exercita cu succes funcția de AEPD.**

În calitate de comisar în Comisia de reglementare în domeniul energiei (CRE), am supervizat elaborarea raportului privind gestionarea datelor de către operatorii de rețele energetice. Sarcinile acestor operatori evoluează rapid odată cu crearea „rețelelor inteligente” și a colectării masive de date pe care o implică. Apar astfel noi oportunități, dar și noi riscuri, cum ar fi criminalitatea cibernetică. Și în acest caz, experiența mea în edificarea unui nou cadru de reglementare într-un **sector industrial strategic, în beneficiul consumatorilor finali și vederea creșterii încrederii digitale**, va fi utilă în funcția de AEPD.

În calitate de consilier strategic al organizației **ICO** (*Information Commissioner's Office* - UK), mă ocup acum de **legătura dintre reglementare și inovare**. Încă din 2016, rolul meu a fost să propun crearea unui „**sandbox**” și să asist organizația în acest proces până la implementarea operațională. Dezbateri privind inovarea în beneficiul tuturor este o dezbateri care va trebui să aibă loc la nivel european, în special în **Parlament**, având în vedere cu precădere ambițiile europene în materie de IA. Reflecția mea asupra acestei chestiuni, alături de activitatea mea de profesor și publicațiile mele academice îmi vor fi utile pentru a consilia Parlamentul.

Actualmente sunt avocat în cadrul unui cabinet internațional. Ofer societăților comerciale consultanță în ceea ce privește datele cu caracter personal la crearea proiectelor lor inovatoare și în privința guvernantei acestora. Problematika protecției datelor este în schimbare, pentru a deveni una dintre pârgurile competitivității și diferențierii întreprinderilor. Este însă și un factor de risc mai ridicat, având în vedere cuantumul sancțiunilor prevăzute în RGPD. Prin urmare, exercitarea misiunii mele de consiliere este în prezent cu atât mai strategică și multi-jurisdicțională. **Cunoașterea și înțelegerea aspectelor și a funcționării întreprinderilor din interior**, a constrângerilor și obiectivelor transformării lor digitale, este, după părerea mea, o **condiție necesară** pentru o exercitare **pertinentă** a atribuțiilor specifice ale AEPD.

Parcursul meu diversificat este garanția unei expertize multidisciplinare, a unei viziuni strategice asupra mizelor în joc, a deschiderii internaționale, dar și a pragmatismului. Acest parcurs demonstrează **capacitatea mea de a construi „punți”**: **între diferitele discipline juridice, între drept și tehnologie, între drept și economie, între sistemele juridice ale diferitelor țări, între instituții și actori, inclusiv politici, cu interese uneori divergente**, precum și **între culturi**. De asemenea, parcursul meu îmi demonstrează **angajamentul față de modelul european de protecție a datelor**, capacitatea mea de a-l apăra și de a-l **promova** la nivel internațional. Acest angajament decurge și din **istoria mea personală**, fiind pe jumătate suedez după mamă, avându-mi originea în regiunile estice ale Poloniei după tată și purtând numele unui oraș italian în care strămoșii mei și-au găsit la vremea lor refugiu.

În final, aș dori să adaug că **independența este în centrul vieții mele profesionale**. Ea a fost atunci când am decis să mă alătur CNIL și CRE, autorități independente. Ea este și astăzi, în profesia mea de avocat independența fiind o obligație deontologică. Dar, dincolo de statut, independența se măsoară în fapte: **articolele** mele academice cu privire la dreptul de a fi uitat merg în aceeași direcție ca și hotărârea CJUE (C-507/17), iar recenta mea **pledoarie în fața CJUE** pe tema supravegherii de stat (C-511/18) stă mărturie. Independența necesită o disciplină exigentă, trebuind să includă dialogul cu toate părțile interesate, în absența căruia se transformă într-o inaccesibilă autarhie. AEPD va avea nevoie o astfel de viziune asupra independenței, **exigentă, dar constructivă, deschisă, dar fermă**, pe care vreau să o pun în serviciul său și în **serviciul vostru**.

2. Care este viziunea dumneavoastră asupra viitorului autorității pe care o veți conduce în calitate de AEPD, și care sunt eventualele provocări la care vă așteptați și prioritățile dumneavoastră pentru această autoritate independentă?

Odată cu dezvoltarea rapidă a **inteligenței artificiale (IA)**, a autoînvățării algoritmilor și a internetului obiectelor, Europa se confruntă cu **provocări etice fără precedent**. În condițiile în care volumul de date produse se dublează la fiecare 24 luni, cum putem reglementa algoritmi care se auto-modifică și uneori par să scape de sub controlul creatorilor lor? Cum putem asigura transparența și inteligibilitatea acestor instrumente care ne invadează viața de zi cu zi? Cum le

putem garanta obiectivitatea și cum le putem măsura părtinirile? Cum le putem corecta atunci când sunt discriminatorii? Aceste provocări sunt cu atât mai importante cu cât **Europa este prinsă între două modele de reglementare**: cel al Statelor Unite, în care nu există o legislație federală transversală referitoare la date și unde judecătorul - sau chiar autoritatea de reglementare sectorială - este cel care intervine *ex post*, și cel al Chinei, caracterizat printr-o hipercentralizare statală a accesului la date.

În această geopolitică a datelor, în această lume digitală în construcție, **Europa trebuie să se afirme** ca un nou actor major. Comisia și-a anunțat intenția de a prezenta o propunere privind IA în termen de 100 de zile. Iar Europa **are mijloacele de a-și realiza ambițiile**, pentru că dispune deja de un cadru juridic solid, pe baza căruia **să edifice** această nouă reglementare, și anume **RGPD**. Acesta prevede principii pertinente, cum ar fi „*accountability*”, transparența, dreptul persoanelor de a nu face obiectul unei decizii luate exclusiv pe baza unei prelucrări automate a datelor. Bazându-se pe RGPD, Europa poate și trebuie **să ajungă la o utilizare etică a IA, responsabilă și benefică atât pentru fiecare individ, cât și pentru societate în ansamblu**. În dezvoltarea acestei concepții europene și umaniste a IA, AEPD va avea un rol important de **consiliere** și va putea prezenta **propuneri** pragmatice și inovatoare **Parlamentului, acesta fiind locul de predilecție** în care se va putea edifica **democratic** această cale europeană. În privința fondului, ar putea fi introduse următoarele: o abordare din perspectiva riscurilor, care s-ar putea baza pe dreptul la experimentare; mecanisme consolidate de certificare, corectare și transparență; poate chiar trasabilitatea datelor și a algoritmilor utilizați („un pașaport” al datelor?). Este o primă provocare majoră, care va trebui **tratată și la nivel internațional**. AEPD va trebui să fie **purtătoarea de cuvânt a acestei căi europene**.

Cea de a doua provocare strategică a AEPD provine din **valoarea crescândă a datelor și din complexitatea și potențialul evolutiv al economiei datelor**. Înțelegerea lanțului valoric, **identificarea tendințelor** emergente și a noilor actori este acum o condiție necesară pentru a putea oferi o consultanță pertinentă, **agilă și proactivă**, și nu doar reactivă. Pentru aceasta, AEPD **va trebui să intensifice** mecanismele de **cooperare** operațională cu autoritățile europene responsabile de **concurență** și cu **autoritățile naționale de protecție a datelor**, precum și să dezvolte parteneriate cu centrele de cercetare în **economie, securitate cibernetică, sociologia** utilizărilor tehnologiei. Înainte de toate însă, AEPD va trebui să-și crească propria capacitate de analiză **prospectivă tehnologică** și de intervenție, **diversificând profilul agenților săi, ceea ce îi va consolida independența**.

Am experiență în dezvoltarea acestei capacități de analiză **prospectivă tehnologică**: la CNIL am creat **laboratorul de expertiză**, unul dintre primele din Europa, și am mărit numărul inginerilor de la 3 % la 10 % în 6 ani. Protecția datelor nu mai poate funcționa în **blocuri separate**. Pentru a fi un consilier **pertinent, proactiv și multidisciplinar al Parlamentului, Consiliului și Comisiei, AEPD trebuie să se deschidă** mai mult și să **alieze actorii** în jurul unui **nou proiect strategic**. Mă angajez **să construiesc în colaborare**, consultând **părțile implicate**, în primele 6 luni de la preluarea funcției, întrucât **independența nu înseamnă autarhie**.

A treia provocare se referă la schimbul de date și la transferurile între state, inclusiv state terțe, din motive legate de combaterea criminalității. **CJUE și Parlamentul au adoptat poziții ferme**, pe care AEPD va putea să se bazeze atât în sarcinile sale consultative, cât și în cele de control (a se vedea întrebarea 3).

Ultima provocare cu care se va confrunta AEPD este legată de **misiunea de supervizare** a instituțiilor europene. AEPD trebuie să fie o autoritate de control **previzibilă, justă și credibilă**. Pentru aceasta, autoritatea trebuie să asiste instituțiile europene în vederea conformității, **să le susțină în procesul de maturizare**, oferindu-le, de exemplu, noi instrumente de responsabilizare (*accountability*), cum ar fi modele de contracte de subcontractare, instrumente de autoevaluare, **ghiduri practice** tematice sau formări aprofundate în domeniul securității cibernetice. De asemenea, AEPD va trebui să-și crească competențele în privința **capacității sale de a efectua controale** la fața locului și asupra elementelor care necesită **competențe specifice**. Sunt conștient de acest lucru pentru că **am înființat serviciul de control al CNIL**. În fine, AEPD va trebui să își **publice programul anual de controale și să dea seamă de realizarea acestuia**, în special **în fața Parlamentului**. Este important și pentru **credibilitatea** sa, atât în interiorul, cât și în afara Uniunii.

Pentru a face față acestor provocări, **AEPD va avea nevoie de susținere totală din partea Parlamentului**, pentru a obține o creștere a resurselor de care dispune, deocamdată insuficiente având în vedere sarcinile și provocările cu care se confruntă.

3. Cum intenționați să îndepliniți rolul care i-a fost conferit legal AEPD în ceea ce privește supervizarea agențiilor din domeniul justiției și afacerilor interne și care este opinia dumneavoastră cu privire la schimburile de date personale între și către agențiile JAI, în special în privința transferurilor de date personale către țările terțe?

Pentru a controla eficient operațiunile de prelucrare a datelor desfășurate de agențiile judiciare și de poliție europene, este necesară **cunoașterea funcționării justiției penale**, a instituțiilor judiciare și a serviciilor responsabile de combaterea criminalității. În această privință, experiența mea în cadrul Comisiei juridice a Adunării Naționale și în cadrul CNIL (autoritatea de protecție franceză) este deosebit de relevantă.

La Comisia juridică, am fost responsabil de dreptul penal, de monitorizarea bugetului administrației penitenciarelor și de dreptul datelor cu caracter personal. În acest cadru, am lucrat la toate textele penale timp de 7 de ani și am contribuit la crearea unei baze de date și a unor dispozitive de urmărire a autorilor de infracțiuni sexuale grave (fișierul „FIJAIS”).

În ceea ce privește CNIL, aceasta a fost pentru mult timp una dintre singurele autorități de protecție a datelor din Europa care dispunea de competențe de control *ex ante* și *ex post* asupra dosarelor poliției și a celor judiciare. Pe această bază, în calitate de secretar general, în 2008 și 2009 am organizat **prima verificare generală a fișierelor poliției judiciare** („STIC”), aflate sub controlul procurorilor Republicii competente. La momentul acestei verificări, STIC cuprindea datele a 36 de milioane de persoane. Verificarea a durat mai mult de un an, a implicat 19 inspecții la fața locului, trimiterea de chestionare la 34 tribunale, reprezentând 50 % din activitatea penală din Franța, precum și o serie de interpelări tehnice privind măsurile de securitate și trasabilitatea conexiunilor. În plus, dreptul persoanelor de acces la prelucrările datelor de către poliție se exercita în acea perioadă exclusiv de o manieră numită „indirectă”: CNIL exercita acest drept în numele persoanei solicitante, cum este de altfel posibil și pentru AEPD, în temeiul articolului 84 din Regulamentul nr. 2018/1725. Această **experiență unică de control și de practică a dreptului de acces indirect** (aproape 4 000 de cereri pe an către CNIL) îmi va fi deosebit de utilă la AEPD.

AEPD intervine într-un **cadru juridic complex**, care va evolua în cursul următorului mandat. În pofida adoptării Regulamentului (CE) nr. 2018/1725 și a capitolului IX din acesta, competențele AEPD rămân variabile, fiind întemeiate pe mai multe instrumente juridice speciale. Acesta este cazul prelucrării operaționale a datelor de către Europol, Eurojust sau Parchetul European. Competențele AEPD sunt diferite, întrucât autoritatea nu poate impune o amendă administrativă, nu poate dispune suspendarea fluxurilor internaționale de date internaționale și nu poate avertiza Parchetul European. De asemenea, AEPD nu poate pronunța o interdicție a prelucrării datelor de către Eurojust sau Parchetul European, spre deosebire de Europol.

Cu toate acestea, sistemele juridice de acum în vigoare permit **AEPD să exercite un control exigent asupra acestor agenții, care este absolut indispensabil având în vedere riscurile inerente prelucrării** acestui tip de date **și perspectiva interoperabilității** anumitor sisteme de informații. Situația în care riscurile sunt cele mai mari și controalele trebuie efectuate cu maximă rigurozitate este cea a transferurilor de date, în special către țări terțe. În absența unei decizii privind caracterul adecvat adoptate de Comisie în temeiul Directivei 2016/680, rolul AEPD va fi crucial.

Acest tip de control există deja în cazul acordurilor încheiate între Uniune și țări terțe cu privire la transferurile de date de către Europol și va trebui continuat la un nivel maxim de exigență. În cazul Eurojust și al Parchetului European, Autoritatea va trebui să-și exercite atribuțiile de control de care dispune pentru a se asigura că **transferurile de date sunt efectuate în conformitate cu normele prevăzute în regulamentele aplicabile și în conformitate cu cerințele Curții de Justiție**. Riscul ca datele transmise să fie utilizate în alte scopuri în țările terțe este real și trebuie efectuat un control strict în acest sens.

Pentru a evita fragmentarea sistemelor de control și, implicit, scăderea nivelului de protecție a datelor persoanelor în acest domeniu deosebit de sensibil, articolul 98 din Regulamentul 2018/1725 prevede o „clauză de rendez-vous” (cel târziu la 30 aprilie 2022). Această clauză invită Comisia să examineze textele speciale, să verifice compatibilitatea lor cu Directiva 2016/680 și să identifice eventualele divergențe care au condus la fragmentare. În această privință, rolul AEPD va fi determinant prin comunicarea experiențelor avute și consilierea Comisiei, Consiliului și Parlamentului.

În acest scop, consider că **este esențial ca AEPD:** (i) să stabilească, încă de la începutul lui 2020, un **program multianual de control** care să se reflecte în programul său anual (a se vedea răspunsul la întrebarea 2); (ii) să-și crească **competența** și resursele disponibile în misiunile de control la fața locului; (iii) să dezvolte o **coordonare** aprofundată cu **autoritățile naționale de protecție a datelor**, având în vedere caracterul „mixt” al datelor prelucrate de aceste agenții; (iv) **să-și prezinte** de o manieră mai explicită și mai distinctă sarcinile de supervizare și (v) să dezvolte **instrumente** specializate **de acompaniere** și de asigurare a conformității, în colaborare cu echipele acestor agenții.